

From: Dragana Ilic <Dragana.Ilic@cetin.rs>

Sent: 20 January 2021 13:36

To: ratel@ratel.rs; javnekonstatacije@ratel.rs

Cc: Vladimir Skulic <Vladimir.Skulic@cetin.rs>; Pjer Vuckovic <Pjer.Vuckovic@cetin.rs>; Bojana Bulat <bojana.bulat@cetin.rs>; Visnja Simpraga <Visnja.Simpraga@cetin.rs>; Miroslav Vujovic <Miroslav.Vujovic@cetin.rs>

Subject: Komentari na Nacrt pravilnika o načinu korišćenja radio-frekvencija po režimu opšteg ovlašćenja

Poštovani,

U vezi sa javnim konsultacijama o [Nacrtu pravilnika](#) o načinu korišćenja radio-frekvencija po režimu opšteg ovlašćenja (nadalje: Nacrt pravilnika), koje je RATEL objavio 28.12.2020., CETIN doo Beograd nema primedaba koje su od suštinskog značaja za poslovanje.

Koristimo priliku da damo određene predloge za dopunu i razjašnjenje, koji mogu dodatno unaprediti Nacrt pravilnika.

1. Predlog da se u sekciji sa definicijama definišu sledeći termini:
  - a. Short Range Devices (SRD) – a posebno šta je prihvatljiv ili dozvoljen domet za ove uređaje;
  - b. Ultra-Wide Band (UWB) tehnologije – a posebno na koje se opsege i širine kanala odnosi ova kategorija.
2. U Tabeli 1.1 vrednost maksimalno dozvoljene efektivno izrečene snage za frekvencijski opseg pod b) 26957-27283 kHz nije usklađen sa drugom kolonom (10mW erp) i u poslednjoj koloni tabele (100mW erp). Molimo za razjašnjenje da li kolona „Napomena“ definiše izuzetke od propisanih pravila.
3. U Tabeli 1.2 u listi opsega za umrežene Short Range Devices se navodi samo band c2: 870-874.4 MHz, dok je u odgovarajućoj [ERC preporuci 70-03](#), na koju se tabela poziva navedeno 4 pod-opsega: c1, c2, c3 i c4.
4. U Tabeli 1.3, slično kao i u Tabeli 1.2, broj navedenih opsega je manji od broja navedenog u odgovarajućoj ERC preporuci 70-03, na koju se tabela poziva. Pored toga, opseg c1 je 57-66 GHz, dok je u ERC preporuci 70-03 57-71 GHz.
5. U Tabeli 1.6 nisu navedeni opsezi za praćenje nuklearne magnetne rezonance (pretpostavljamo da nisu od interesa za Republiku Srbiju).
6. U vezi sa Poglavljem 1.8 ističemo da ERC preporuka 70-03 navodi da se upravljanje modelima može vršiti „*over or under the water surface*“ dok se u nacrtu pravilnika navodi samo „na površini vode“.
7. U Tabeli 1.9 nije naveden pod-opseg a0: 100Hz -9kHz.
8. U Tabeli 1.10 nije naveden pod-opseg h3: 1518-1525 MHz za bežične mikrofone snage do 50mW.
9. U Tabeli 1.14 smo utvrdili sledeća odstupanja u listi pod-opsega u odnosu na tabelu navedenu u ERC preporuci 70-03:
  - a. nisu uključeni pod-opsezi: a (CB: 26960-27410 kHz), e2 (5470-5725 MHz);

- b. uključeni su pod-opsezi: 4940-4990MHz (BBDR) i 5150-5250 MHz, prema [preporuci ECC REC\(08\)04](#).
10. U Tabeli 2.4 u polju „Напомена“ se navodi: „СВ радио станице раде у симплексу и користе се искључиво за говорне комуникације.“, dok u odgovorajućem standardu na koji se ova tabela referiše: SRPS EN 300 433, stoji: „...namenjena je za prenos govora i/ili podataka.“
11. Predlažemo da se usaglasi korišćena terminologija:
- „srpski standard“ u standard Republike Srbije;
  - „menadžment saobraćajem“ u „upravljanje saobraćajem“ (poglavlje 1.5);
  - „menadžment mobilnošću“ u „upravljanje mobilnošću“ (poglavlje 1.5);
  - „menadžment otpadom“ u „upravljanje otpadom“ (poglavlje 1.5).
12. Predlažemo da se u spisak skraćenica uvrsti:
- NAP - Network Access Point (pristupna tačka mreže) - navodi se u sekciji 1.2, u delu u kome se objašnjava umrežavanje Short Range Devices;
  - PM - Phase Modulation;
  - PMSE - Programme Making Special Events - navodi se u sekciji 1.10, koja propisuje pravila za bežične mikrofone i Assistive Listening Systems;
  - ESV - Earth Stations on board Vessels;
  - GSO - Geo Stationary Orbit.
13. Predlažemo na kraju da se razmotri omogućavanje korišćenje WAN/RLAN mreža u vozovima.

Na raspolaganju smo za pojašnjenja datih predloga i zahvaljujemo se unapred na informaciji o daljem postupanju RATEL-a u postupku donošenja ovog akta.

Srdačno,

CETIN doo Beograd